

POIS

skripta 1

pitanja sa kolokvijuma i ispitnih rokova

<!-- Ispravke, sugestije, mišljenja i ostalo šalјite na download@puskice.org -->

Hijavata

Predgovor

E kad ovo položite, završili ste faks.

Šalu na stranu, ovo je verovatno najgori predmet na faksu, po opštem mišljenju. U ovoj skripti su skupljena pitanja koja se vrte naokolo (prethodnih godina), zaključno sa 2013.

NAPOMENA: Nisu svi odgovori tačni. To je delom zbog toga što su izvori nepouzdati, a delom zato što Ceca vrlo relativno tumači vaše odgovore, pa ono što je tačno u jednom roku možda neće biti u sledećem. A ako možete sa njom da se svađate - onda sa vama nešto nije u redu.

Ako imate nova pitanja, ili ispravke, šaljite na onaj mejl gore da se ubaci.

Ima i skripta 2, možete je naći u istom odeljku gde i ovu.

Pozdrav i srećno.

Hijavata

ПИТАЊА ИЗ ПОИС-а

1. Поређај по бројевима:

1. устав
2. потврђени међународни уговори (конвенција)
3. закони
4. подзаконски акти (уредбе, наредбе, правилници, упутства)
5. општи акти организација којима су поверена јавна овлашћења
6. увансе – пословни обичаји
7. судска пракса
8. правна наука

2. Студент ФОН-а је изменио оцене у ОШ (преко дир. налога)

302. неовлашћен приступ – до 6 месеци или новчана казна

298. оштећење рачунарских података и програма – до 1 год или новчана казна

3. Податак о саобраћају означава сваки рачунарски податак који се односи на комуникацију преко рачунарског система, произведена од рач. система који је део ланца комуникације, а у којој су садржани подаци о пореклу, одедишту, путањи, времену, датуму, величини, трајању или врсти предметне услуге.

4. Колико трају имовинска права ЕТФ-а за апликацију коју су продали ФОН-у? (апликација за пријаву испита)

Колико је уговором дефинисано или 5 година од завршетка програма

5. Морална права су:

- 1) право патернитета
- 2) право на назначење имена
- 3) право објављивања
- 4) право на заштиту интегритета дела
- 5) право на супростављање недостојном искориштењу дела

6. 3 члана о заштити интегритета података о личности:

- недозвољеност обраде
- обрада са пристанком
- обрада без пристанка

7. Ако се Цеца улогује као админ на ФОН-у прекршила је?

302. Неовлашћени приступ – до 6 месеци или новчана казна

8. Да ли је база података заштићена законом о ауторским и сродним правима?

????????????????????

9. Ко има право над оценама студената из ПОИС-а?

-професор предмета, студентска служба, београдски универзитет, министарство

10. Сродна права су: (имовинска без моралних)

- 1) право на бележење или умножавање
- 2) право стављања примерка дела у промет
- 3) право давања у закуп
- 4) право давања примерака рач. прог. на послугу
- 5) право извођења
- 6) право представљања
- 7) право преношења извођења или представљања
- 8) право емитовања
- 9) право јавног обавештавања
- 10) право на прилагођавање и измену
- 11) право јавног саопштавања дела које се емитује
- 12) право јавног саопштавања дела са носача звука или слике

11. Кривично дело је оно дело које је законом предвиђено као кривично дело, које је противправно и које је скривљено.

12. Квалификовани електроснки потпис у односу на податке у ел. облику има исто правно дејство и доказну снагу као и својеручни потпис (и печат) у односу на податке у папирном облику.

13. Nike је заштићен ауторским правом (назив), а и жиг им је заштићен (знак).

14. Ако неко постави тајни рецепт Кока-коле на блогу, казниће се по члану 240. Одавање пословне тајне на 6 месеци до 5 година.

15. Ко уради исто као 14. из користољубља казниће се 2-10 година.

16. Да ли асистент сме да избрише свој мејл из картона? ДА

17. Ако се улогује и промени датум рођења, шта је прекршено?

- фалсификовање у вези са компјутерима.

18. Остављање коментара на сајту за ВТК?

299 – Рачунарска саботажа – 6М до 5 год

302 – Неовлашћен притуп – 0-6М + НК

19. Да ли неко сме да објави бројеве телефона?

-сме само уз дозволу

20. Објављивање туђе фотографије сме?

- сме само уз дозволу

21. Групе: члан 346.

1. ко организује – 6М-5 год

2. ко организује орг. криминалну групу -1-8 год

3. припадник групе – 3М до 3 год

4. припадник орг. криминалне групе – 6М до 5 год.

22. Да ли Бабарогић има право на накнаду ако направи програм који повећава продуктивност пријаве испита? ДА

23. Казна универзитету за објављивање података о студентима:?

50.000-1.000.000 дин – својство правног лица

предузетник- 20.000 до 500.000

физичко лице-5.000 до 50.000

24. Да ли је универзитетски РЦ дужан да скупља податке о преносу? НЕ

25. Правне норме:

- опште и појединачне

-према језичком изразу:

а) наређујуће – дужан је да...

б) овлашћујуће – има право...

в) забрањујуће – забрањено је...

Основни елементи правне норме су:

- диспозиција
- санкција

26. Колика је казна кад неко објави дизајн пре аутора?

- НК или затвор до 1 године
- ако га искористи за свој производ 0-3 год или НК

27. Ко има право на књигу која је објављена на сајту књижара.ком?

- има аутор ако постоји
- ако је анониман, онда сајт

28. Шта је ауторско дело?

- духовна творевина, креативно, записано, оригинално,
- незавршено, део или наслов су исто ауторска дела,
- прераде ауторских дела
- збирка дела

29. Која права има произвођач базе података?

- имовинска 15 год
- аутор има имовинска за живота + 70 год и морална увек

30. На кога се примењује кривични законик?

- на пословно способна физичка лица (18+ и урачунљива)

31. Који су осетљиви подаци о личности?

- подаци о сексуалном опредељењу
- вероисповести
- националној припадности
- здравственом стању
- политичкој оријентацији (припадности пол. странци)

32. Које године је измењен закон о заштити код ол? 2009

33. Права лица чији се подаци обрађују?

- право на увид
- право на копију
- право на обавештење о обради
- право на жалбу

34. Да ли може необјављено ауторско дело да се јавно прикаже за потребе суда?

НЕ, само објављено. (ваљда!!!)

35. Обрада података је свака активност над подацима као што су:

- прикупљање, бележење, преписивање, умножавање, копирање, преношење, претраживање, разврставање, раздвајање, мењање, коришћење, откривање, објављивање...

36. У ком закону се помиње поседовање порнографског садржаја?

- Кривичном законнику

37. Свако мењање, брисање, убацивање рач. података је: кривично дело по члану 298.
Оштећење рач. података и програма

38. Аутор почиње да ужива имовинска и морална права од:

- настанка ауторског дела

39. Творац скрипте из права има ауторско право? ДА

40. Руковалац подацима образује и води евиденцију која садржи:

- а) врсту података и назив збирке података
- б) врсту радње обраде
- в) назив, име, седиште и адресу руковоаца
- г) датум започињања обраде
- д) сврху обраде
- ђ) правни основ
- ж) степен тајности

41. Аутор рачунарског програма има право:

- патернитета (морално)
- пуштање примерака дела у промет (имовинско)
- објављивања (морално)
- на интегритет дела (морално)

42. Тотал командер може бити назив филма? НЕ

43. Службена лица?

Војно лице – ДА
полицајац – ДА
секретар општине – ДА

44. Кривичним делом се сматра све у вези са ДЕЧИЈОМ ПОРНОГРАФИЈОМ:

- производња
- дистрибуција
- поседовање
- продаја
- набавка

45. Сваки уређај или група међусобно повезаних или зависних уређаја од којих један или више њих на основу програма врши аутоматску обраду података означава РАЧУНАРСКИ СИСТЕМ.

46. Страна уговорница да се лице обавезе да штити и чува неловитост тих рач. података за неопходан временски период, а највише до **90 дана** како би се надлежним орг. омогућило да захтевају њихово разоткривање.

47. Превара у вези са рачунарима је:

свако уношење, мењање, брисање или прикривање података и свако ометање рада рачунарског система.

48. Члан 301. Рачунарска превара

49. Свака страна уговорниоца... да би обавезала лице које чува или друго лице које штити рач. податке да држи у тајности покретање тих поступака у трајању предвиђеном домаћим правом.

50. Ко у Србији врши пресретање података из комуникација?

???????????????? (уз овлашћење суда)

51. Шта се може сазнати из података о претплатнику?

- телефон, адреса, врста комуникације
- не може САДРЖАЈ комуникације!!!

52. Ауторско право траје за живота и 70 година после смрти аутора, од тренутка настанка дела

53. Документ на основу ког се ком. програм сврстава у ауторско дело?

- закон о ауторским и сродним правима

54. Трајање права?

- 1) патент – 20 год (10+5+5)
- 2) мали патент – 6+4 год
- 3) жиг – 10+10+10 година
- 4) ауторско право – за живота + 70 год након смрти
- 5) дизајн – 25 година
- 6) know how (" мека ис ") – неограничено

55. Право интелектуалне својине обухвата:

- а) кривично – правна заштита
- б) управно – правна заштита
- в) одговорност за привредни преступ или прекршај
- г) грађанско правна или имовинска заштита

56. Неовлашћено фотографисање – НК или затвор 0-1 год

Неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портета, снимка – НК или затвор до 2 год

57. Закони спадају у: националне изворе права.

58. Програм којим је сачињена база података или којим се управља базом података се не штити ауторским правом!

59. Да ли се технички проналазак штити ауторским правом? НЕ, штити се патентом!

60. Повереник је тражио да види податке о некој особи коју је бележио провајдер по налогу МУП-а. Јел сме да их види? ДА

61. Подела власти:

- а) законодавна – скупштина
- б) судска – суд
- в) извршна – влада

62. Правни институти су:

- брак
- старатељство ...

63. Давалац услуге означава сваки јавни или приватни субјект који корисницима своје услуге пружа могућност:

- комуницирања преко рач. система

64. Прављење и уношење рач. вируса:

- ко направи – НК или затвор до 6М
- ко унесе – НК или затвор до 2 године

65. Кривично дело са умишљајем?

- Свестан кривичног дела и хтео његово извршење

66. Врсте казни:

- а) казна затвора
- б) новчана казна
- в) рад у јавном интересу
- г) одузимање возачке дозволе

67. Имовинска права се наслеђују, а ауторска се преносе!!!

68. Онај ко прикупља податке се назива:

- Руковалац

69. Ако је странац у страној земљи починио кривично дело може му се судити код нас само ако је дело код нас кажњиво законом од минимум 5 година затвора.

70. Да ли се малолетно лице може казнити друштвеним радом? ДА

Лицу млађем од 14 год. се не може изрећи санкција

- а) малолетник – 14-18
- б) млађи малолетник – 14-16
- в) дете – 0-14
- г) малолетно лице – 0-18
- д) млађе пунолетно лице – 18+, али није напунило 21

Васпитни налози (признање и однос према кривичном делу)

- поравнање
- редовно похађање школе
- укључивање у хуманитарни рад организација
- одвикавање од зависности
- укључивање у групни третман у здравственој установи

Може трајати најдуже 6 месеци.

71. Ко другог са умишљајем подстрекне на кривично дело, а дело не буде ни покушано, казниће се за покушај кривичног дела.

72. Неко је упао у базу код фирме X и продао информације фирми S, колико се може казнити?

- одавање пословне тајне – 2-10 год (продао)
- неовлашћен приступ – НК или затвор до 2 год (снимио)

73. Неко је користио уређај за пресретање електромагнетних таласа рач. мреже. Шта је прекршио?

- незаконито пресретање – конвенција о ВТ криминалу

74. Страна уговорника може да услови екстрадидију?

- постојањем уговора
- условом узајамности

75. Ако страна уговорника нема надлежност за вођење поступка..... препустиће се вођење поступка другој страни уговора из које осумњичени потиче.

76. **KNOPPERS** – информационо право чини сваки закон, подзаконски акт... који захтева стварање, производњу, прибављање.... података или ограничавање услова за приступ, коришћење, поверљивост.... употребу или поступање са информацијама.

77. M.SCOTT-компјутерско право?

- Скуп правних доктрина које су настале или су измењене појавом компјутерске технологије.

78. Проблеми настали појавом комп. технологије?

- заштита софтвера
- комп. уговори
- код. везана за комп. тех.
- права појединца
- докази
- таксе
- заштита микрочипова

79. Компјутерски уговори?

- Уговори који за предмет имају комп. техн. и којима се дефинишу права и обавезе уговорних страна.

80. Заштита података (ПАРКЕР):

- представља скуп међусобно повезаних активности, метода, техника и норми којима се обезбеђује:

- а) приватност
- б) сигурност
- в) поверљивост
- г) расположивост
- д) интегритет

података од свих опасности.

81. Ако неко нелегално скине филм заштићен ауторским правима са компјутера ФОН-а, казниће се:

- и ОН и ФОН

82. Особа или институција која прима податке поверилаца зове се:

- **Повереник**

83. Временски жиг?

- Садржи време и датум приступа, креирања или модификовања датотека. Приступ датотеци мења овај жиг.

84. Од ког државног органа се услуге највише користе?

- од МУП-а

85. Обележја државе:

- а) територија
- б) становништво
- в) међународно признање
- г) власт (монопол физичке принуде)

86. Хоризонтална подела власти:

- законодавна – скупштина
- извршна – влада
- судска – суд

87. Вертикална подела власти:

- Република
- Покрајина
- Локална самоуправа (град и општина)

88. Правна норма је конкретно правило понашања

- опште ??
- појединачне ??

* по облику заповести:

- а) наређујућа
- б) облашћавајућа
- в) забрањујућа

диспозиција – правило
санкција – казна

89. Ко може да поднесе предлог закона:

- сваки нар. посланик
- влада
- скупштина аутономне покрајине
- 30.000 бирача
- заштитник грађана и Народне банке Србије

90. Организације којима су поверена јавна овлашћења:

- а) **АПР** – агенција за привредне регистре
- б) **РАТЕЛ** – републичка агенција за телекомуникације
- в) **РРА** – републичка радиодифузна агенција
- г) **КХОВ** – комисија за хартије од вредности

91. УЗАНСА – пословни (трговачки) обичај које је прерастао у правило.

92. Институције за борбу против ВТК?

- а) државно тужилаштво – одељење за ВТК
- б) МУП РС – сблок
- в) судови – виши суд у Београду

93. Преваре на интернету?

11% свих превара на свету догоди се услед крађе приватних података на интернету

43% превара догоди се услед губитка папирних докумената или новчаника

80% свих интернет превара долази услед одговора на спам мејл и добровољног прослеђивања личних података

94. Најчешћа превара током 90-их год из области Syber криминала је била крађа ВРЕМЕНА!

95. Организације за колективну заштиту интелектуалне својине!

- а) **СОКОЈ** – орг. музичких аутора
- б) **ОФПС** – орг. произвођача фонограма
- в) **ПРАГУС** – орг. за колективно остваривање права глумаца
- г) **ПИ** – орг. за кол. остваривање права аутора

96. **MURCA** је?

CA – certification authority

- издавалац интермедиате сертификата (murca-root)
- сертификационо тело

97. **Основне компоненте PKI система су:**

CA – certification authority-издаје сертификате

RA – registration authority – региструје кориснике

98. **Први** сертификат (**без захтева**)

- аутентикација
- шифровање

Други сертификат (**на захтев**)

- дигитално потписивање

1. Kojim su propisom pored Ustava Republike Srbije regulisana prava i obaveze u krivičnom postupku pred sudom ?
2. Šta je navedenim propisom obuhvaćeno?
3. Ko može biti krivično gonjen?
4. Ko pokreće krivični postupak?
5. Šta je javni tužilac?
6. Da li javni tužilac brine o pravima u postupku?
7. Od koga zavisi da li će krivični postupak biti pokrenut?
8. Ko se smatra oštećenim licem?
9. Kada se u krivičnom postupku može podneti tužba oštećenog kao tužioca odnosno preuzeti uloga Javnog tužioca?
10. Koliko brzo treba reagovati, odnosno koliko je potrebno vremena da se preuzme gonjenje od strane javnog tužioca?
11. Na koji se način preuzima krivično gonjenje?
12. Koja su prava i dužnosti oštećenog kao tužioca?
13. Da li postoje krivična dela koja se gone po privatnoj tužbi?
14. Ko može biti privatni tužilac?
15. U kakvom su odnosu privatni i javni tužilac?
16. Šta se dešava u slučaju greške?
17. Kada se može pokrenuti krivični postupak?
18. Ko su organi u pretkrivičnom postupku i koja su njihova ovlašćenja?
19. Da li policija može da zadrži privedeno lice i ako može pod kojim uslovima?
20. Ko vodi prethodni postupak?
21. Koja su ovlašćenja istražnog sudije?
22. Šta radi javni tužilac u prethodnom postupku?
23. Da li otkriveni ima neka prava u istrazi?
24. Šta policija radi u ovoj fazi postupka?
25. Šta je optužnica?
26. Kako da izrazim svoje nezadovoljstvo optužnicom?
27. Šta je glavni postupak?
28. Šta je glavni pretres?
29. Šta je cilj glavnog pretresa?
30. Kada je glavni pretres završen?
31. Šta nakon toga?
32. Kako da se zna kada je presuda doneta?
33. Kakva presuda može biti, odnosno da li postoje više vrsta presuda?
34. Šta raditi u slučaju nezadovoljavajuće presude?
35. Iz kojih se razloga može izjaviti žalba na presudu i u kom roku?
36. Da li javni tužilac ima pravo žalbe?
37. Šta žalba treba da sadrži?
38. Da li se može žaliti na presudu drugostepenog suda?
39. Šta su to vanredni pravni lekovi?
40. Koliko postoji vanrednih pravnih lekova u našem krivičnom postupku?

1. Kojim su propisom pored Ustava Republike Srbije regulisana prava i obaveze u krivičnom postupku pred sudom ?

Postupak je uređen Zakonikom o krivičnom postupku (Sl. Glasnik RS 72/2009)

2. Šta je navedenim propisom obuhvaćeno?

Zakonik uređuje postupak u kojem se utvrđuje krivična odgovornost i izriče kazna učiniocu krivičnog dela

3. Ko može biti krivično gonjen?

U Republici Srbiji svako fizičko, ljudsko biće koje je živo, sa navršenih 14 godina i da nije izuzeto od krivične odgovornosti može odgovarati za krivično delo.

4. Ko pokreće krivični postupak?

Postupak u najvećem broju slučajeva pokreće državni tužilac, a eventualno oštećeni kao tužilac i privatni tužilac. Akt kojim se pokreće postupak je:

1. optužnica
2. optužni predlog
3. privatna tužba.

5. Šta je javni tužilac?

Javni tužilac je istovremeno stranka i samostalni državni organ koji ima pravo i dužnost da u opštem interesu vrši gonjenje učinilaca krivičnih dela. On pre svega ima pravo da od suda traži sprovođenje istrage, da podigne optužnicu ili optužni predlog, da u toku krivičnog postupka zastupa optužbu i da ulaže pravne lekove. Takođe rukovodi predkrivičnim postupkom.

6. Da li javni tužilac brine o pravima u postupku?

Javni tužilac je u obavezi da radi u opštem interesu i da se u postupku zalaže za donošenje pravilne i zakonite sudske odluke, bez obzira da li to ide na štetu ili u korist okrivljenog. Zbog toga u postupku mora da radi objektivno, može biti izuzet kada se pojavi sumnja u njegovu nepristrasnost, ima pravo da traži pravnu pomoć od drugih državnih organa , ne snosi troškove postupka itd.

7. Od koga zavisi da li će krivični postupak biti pokrenut?

Javni tužilac je ovlašćen da u svakom pojedinom slučaju procenjuje da li su ispunjene stvarne i procesne pretpostavke za pokretanje krivičnog postupka, tako da od njega, a ne od suda, zavisi da li će gonjenja biti i da li će ono biti vršeno do kraja.

8. Ko se smatra oštećenim licem?

Oštećenim se smatra lice kome je krivičnim delom povređeno ili ugroženo neko lično ili imovinsko pravo.

Svojstvo supsidijarnog tužioca (oštećenog kao tužioca) mogu steći i određena lica bliska oštećenom, ako on umre u toku roka za preuzimanje gonjenja ili u toku postupka po njegovom zahtevu.

Njegov bračni drug, deca, roditelji, usvojenici, usvojioci, braća i sestre mogu u roku od tri meseca od smrti oštećenog preuzeti gonjenje odnosno dati izjavu da nastavljaju postupak.

9. Kada se u krivičnom postupku može podneti tužba oštećenog kao tužioca odnosno preuzeti uloga Javnog tužioca?

Prema sadašnjem zakonu, supsidijarna tužba odnosno tužba oštećenog kao tužioca može da nastupi u sledećim slučajevima:

1. Kada javni tužilac odbaci krivičnu prijavu, javni tužilac je dužan da u roku od osam dana obavesti oštećenog da je odbacio krivičnu prijavu, da navede razloge kojima se rukovodio i da ga uputi da može sam preuzeti gonjenje.
2. Kada javni tužilac u postupku koji je pokrenut po njegovom zahtevu odustane od daljeg gonjenja (u toku istrage, posle sprovedene istrage, a pre podignute optužnice a pre glavnog pretresa, na glavnom pretresu ili na pretresu pred drugostepenim sudom). O odustanku javnog tužioca oštećenog obaveštava istražni sudija, odnosno predsednik veća, ali kada je do odustanka došlo na glavnom pretresu, oštećeni se ne obaveštava, već mora dati odmah izjavu da li gonjenje nastavlja, a ako nije prisutan, a uredno je pozvan, smatra se da ne želi nastaviti krivično gonjenje.
3. Kada protiv rešenja veća da istragu ne treba otvoriti, donetog povodom neslaganja istražnog sudije sa zahtevom javnog tužioca o otvaranju istrage, žalbu izjavi samo oštećeni, a ne i javni tužilac, pa žalba oštećenog bude usvojena, smatra se da je javni tužilac odustao od gonjenja i da je izjavljivanjem žalbe oštećeni preuzeo gonjenje, isto tako, kada veće obustavi istragu protiv volje javnog tužioca po članu 254 ZKP-a (Istragu će rešenjem obustaviti veće (član 24. stav 6) kad odlučuje o bilo kom pitanju u toku istrage u sledećim slučajevima:

- ako delo koje se stavlja na teret okrivljenom nije krivično delo, a nema uslova za primenu mera bezbednosti;
- ako je nastupila zastarelost krivičnog gonjenja ili je delo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem, ili ako postoje druge okolnosti koje trajno isključuju gonjenje;
- ako nema dokaza da je okrivljeni učinio krivično delo.
- ako istražni sudija nađe da postoje razlozi za obustavljanje istrage iz stava 1. ovog člana, obavestiće o tome javnog tužioca. Ako javni tužilac u roku od osam dana ne obavesti istražnog sudiju da odustaje od gonjenja, istražni sudija će zatražiti da veće odluči o obustavljanju istrage. Rešenje o obustavljanju istrage dostavlja se javnom tužiocu, oštećenom i okrivljenom, koji će se odmah pustiti na slobodu ako je u pritvoru. Protiv ovog rešenja javni tužilac i oštećeni imaju pravo žalbe;

- ako je protiv rešenja o obustavljanju istrage žalbu izjavio samo oštećeni, a žalba se uvaži, smatraće se da je oštećeni izjavom žalbe preuzeo gonjenje;
- ako se utvrdi da postoje samo privremene smetnje za gonjenje okrivljenog (član 252. stav 1), veće će rešenjem prekinuti istragu; kad prestanu razlozi koji su doveli do prekida, istražni sudija će nastaviti istragu.

4. Supsidijarna tužba može da nastupi i u slučaju kada javni tužilac nađe da nema osnova da preduzme ili nastavi krivično gonjenje "protiv nekog od okrivljenih saučesnika". Oštećeni se tada može javiti kao tužilac prema saučesniku koga ne goni javni tužilac, dok će ostale saučesnike u istom postupku goniti i dalje javni tužilac.

Kada oštećeni podnese krivičnu prijavu u skraćenom postupku, može preuzeti gonjenje ako javni tužilac u roku od mesec dana po prijemu krivične prijave ne podnese optužni predlog niti obavesti oštećenog da je odbacio prijavu.

10. Koliko brzo treba reagovati, odnosno koliko je potrebno vremena da se preuzme gonjenje od strane javnog tužioca?

Rok za preuzimanje gonjenja je osam dana od prijema obaveštenja nadležnog organa da je javni tužilac odbacio krivičnu prijavu, odnosno da je sud obustavio krivični postupak usled odustanka javnog tužioca od gonjenja, a ako oštećeni o postupku javnog tužioca nije obavešten, rok za preuzimanje gonjenja iznosi tri meseca od dana kada je javni tužilac odbacio krivičnu prijavu, odnosno od kada je doneto rešenje o obustavi postupka. Ako do odustanka javnog tužioca od optužnice dođe na glavnom pretresu, oštećeni je dužan da se odmah, a najkasnije u roku od osam dana izjasni da li hoće da produži gonjenje.

11. Na koji se način preuzima krivično gonjenje?

Oštećeni preuzima gonjenje ili tako što u propisanom roku daje izjavu sudu u tom smislu, ili podnosi odgovarajući optužni akt, primereno stadijumu postupka u kome nastupa supsidijarna tužba.

12. Koja su prava i dužnosti oštećenog kao tužioca?

Prava i dužnosti oštećenog kao tužioca su pre svega da oštećeni kao tužilac dolazi na mesto javnog tužioca i u postupku mu pripadaju ista prava kao javnom tužiocu, osim onih koja javni tužilac ima kao državni organ.

SUPSIDIJARNE TUŽBE U POSTUPKU PREMA MALOLETNICIMA NEMA

13. Da li postoje krivična dela koja se gone po privatnoj tužbi?

Po privatnoj tužbi se gone dela određena krivičnim zakonikom. Koja se krivična dela gone po privatnoj tužbi propisana su izričito uz odnosnu inkriminaciju, u posebnom delu krivičnog zakona. Kada uz određenu inkriminaciju u krivičnom zakonu u pogledu ovlašćenja za preuzimanje krivičnog gonjenja nije ništa posebno propisano, podrazumeva se da se krivično delo goni po službenoj dužnosti, i to je neoboriva zakonska pretpostavka.

14. Ko može biti privatni tužilac?

Privatni tužilac je lice ovlašćeno da podigne krivičnu tužbu protiv mogućeg učinioca krivičnog dela koje se prema krivičnom zakonu goni po privatnoj tužbi.

Kada zakonom nije drugačije određeno, privatnim tužiocem se smatra lice (fizičko ili pravno) koje je oštećeno krivičnim delom. Zakon nekad posebno određuje lica ovlašćena na podnošenje privatne tužbe.

15. U kakvom su odnosu privatni i javni tužilac?

Privatni tužilac podiže i vrši svoju tužbu nezavisno od javnog tužioca. Javna i privatna tužba su potpuno odvojene i autonomne. Privatna tužba se može podneti u roku od tri meseca od dana kada je privatni tužilac saznao za krivično delo i za učinioca.

16. Šta se dešava u slučaju greške?

U praksi se dešava da se privatna tužba od strane njenog podnosioca pomeša sa krivičnom prijavom, i pored velikih razlika koje postoje između ta dva akta. Krivična prijava je vanprocesni akt obaveštavanja javnog tužioca da je izvršeno krivično delo za koje se goni po službenoj dužnosti, a privatna tužba optužni procesni akt usmeren na pokretanje postupka za delo koje se goni po privatnoj tužbi. Oštećeni zato katkad pogrešno podnosi krivičnu prijavu, umesto privatne tužbe i obrnuto. Zato je zakonodavac predvideo da će se krivična prijava podneta u roku za privatnu tužbu smatrati kao blagovremena privatna tužba, ako se u toku postupka utvrdi da se radi o krivičnom delu za koje se gonjenje preduzima po privatnoj tužbi. Obrnuto, ako se utvrdi da je reč o krivičnom delu za koje se goni po službenoj dužnosti, pogrešno podneta privatna tužba tretiraće se kao krivična prijava oštećenog, koju sud, posle odbijanja privatne tužbe, dostavlja nadležnom javnom tužiocu, da bi mogao da traži pokretanje krivičnog postupka.

FAZE KRIVIČNOG POSTUPKA

PRETKRIVIČNI POSTUPAK (krivična prijava, ovlašćenja policije)

Fizička i pravna lica podnose krivičnu prijavu, a policija dostavlja javnom tužiocu obaveštenje o krivičnom delu; krivična prijava se podnosi za krivična dela koja se gone po službenoj dužnosti.

17. Kada se može pokrenuti krivični postupak?

Da bi krivični postupak otpočeo, moraju se otkriti krivično delo i lice protiv kojeg postoji sumnja da je izvršilac krivičnog dela (osumnjicheni) kao i dokazi koju tu sumnju čine osnovanom.

18. Ko su organi u pretkrivičnom postupku i koja su njihova ovlašćenja?

Organi pretkrivičnog postupka su javni tužilac i ovlašćeni organi službe unutrašnjih poslova (policija). Najvažnije ovlašćenje policije u ovoj fazi postupka jeste da privede lice za koje osnovano sumnja da je izvršilac krivičnog dela. Odmah nakon privođenja, privedeno lice ima pravo da odmah bude obavešteno na svom jeziku ili na jeziku koji

razume o delu koje mu se stavlja na teret i dokazima koji postoje protiv njega, mora odmah pre prvog saslušanja biti obavešten o osnovnom pravu na branioca, i bez branioca nije dužan da da iskaz dok se sa njim ne posavetuje, a ukoliko želi da iznese svoju odbranu ima pravo da se izjasni o svim činjenicama i dokazima, a ima i pravo da bude saslušan uz puno poštovanje njegove ličnosti.

19. Da li policija može da zadrži privedeno lice i ako može pod kojim uslovima?

Policija ima pravo da zadrži privedeno lice, ali ne duže od 48 časova, a radi prikupljanja obaveštenja ili saslušanja. Dužni su da o tome obaveste istražnog sudiju, donesu posebno rešenje o zadržavanju i uruče ga pritvorenom licu u roku od 2 časa. Na rešenje se može izjaviti žalba istražnom sudiji o kojoj on mora da odluči u roku od 4 časa. Istražni sudija je dužan da pritvoreno lice bez odlaganja sasluša, da mu omogući i pomogne da nađe branioca. Ukoliko ne obezbedi branioca u roku od 24 časova ili izjavi da ne želi da uzme branioca i ako je odbrana obavezna, postaviće mu se branilac po službenoj dužnosti i odlučiti da li će ga pustiti na slobodu ili odrediti pritvor. Pritvor je najstroža mera obezbeđenja prisustva okrivljenog, jer podrazumeva ograničenje slobode kretanja. Pritvor se može odrediti samo u zakonom propisanim slučajevima, među kojima su najvažniji postojanje opasnosti od bekstva, uticaja na ostale učesnike u postupku i ponovno izvršenje krivičnog dela.

PRETHODNI POSTUPAK (istraga, optužnica i prigovor protiv nje)

20. Ko vodi prethodni postupak?

Istragu koja je centralni deo prethodnog postupka vodi istražni sudija nadležnog suda.

21. Koja su ovlašćenja istražnog sudije?

Istražni sudija ima veći broj ovlašćenja tokom vođenja istrage, ali su najvažnija da saslušava osumnjičenog pre donošenja rešenja, odlučuje o pritvoru osumnjičenog, donosi naredbu o izdavanju poternice, pribavlja podatke o okrivljenom, može odrediti medicinske preglede ili psihološka ispitivanja okrivljenog, može policiji poveriti da izvrši pretresanje stana ili privremeno oduzimanje predmeta. Po završenoj istrazi dostavlja spise tužiocu koji je dužan da u roku od 15 dana stavi predlog da se istraga dopuni, da podigne optužnicu ili da da izjavu da odustaje od gonjenja.

22. Šta radi javni tužilac u prethodnom postupku?

Tužilac u prethodnom postupku podnosi zahtev za sprovođenje istrage, dostavlja istražnom sudiji krivičnu prijavu i sve spise i zapisnike, kao i dokaze, podiže neposredno optužnicu, bez sprovođenja istrage, podiže optužnicu, nakon završene istrage i može tokom ovog dela krivičnog postupka izjaviti da odustaje od gonjenja.

23. Da li okrivljeni ima neka prava u istrazi?

Okrivljeni ima prava u istrazi, a pre svega se može žaliti protiv rešenja o sprovođenju istrage, može izjavljivati pritužbe i žalbe i može izjaviti prigovor protiv optužnice u roku od 8 dana od prijema iste.

24. Šta policija radi u ovoj fazi postupka?

Organ unutrašnjih poslova-policija izvršava naredbe koje joj poverava istražni sudija (pretresanje stana i lica, privremeno oduzimanje predmeta, fotografisanje okrivljenog, uzimanje otisaka itd.)

25. Šta je optužnica?

Istrazi sleduje, a glavnom postupku prethodi stavljanje okrivljenog pod optužbu. Optužnica je pisani i u zakonskoj formi sastavljen akt javnog ili supsidijarnog tužioca kojim se od nadležnog suda traži da odredi glavni pretres protiv određenog lica za određeno krivično delo. Optužnica se podnosi posle sprovedene istrage, ali i bez istrage, na osnovu krivične prijave ili neposrednog opažanja. U određenim slučajevima može se podneti i u sudećem veću na samom glavnom pretresu i usmeno.

26. Kako da izrazim svoje nezadovoljstvo optužnicom?

Prigovor protiv optužnice je pravno sredstvo kojim okrivljeni ili njegov branilac može da traži od suda da ispita optužnicu i donese odluku o tome da li je ona uredna, zasnovana na razjašnjenim činjenicama, osnovana i podneta nadležnom sudu.

Okrivljeni ima pravo da podnese prigovor protiv optužnice u roku od 8 dana od dana njenog dostavljanja. Osim okrivljenog, prigovor može izjaviti još samo njegov branilac, i bez posebnog ovlašćenja, ali ne i protiv volje okrivljenog.

GLAVNI PRETRES I PRESUDA

27. Šta je glavni postupak?

Glavni postupak je drugi stadijum krivičnog postupka u kome se o predmetu postupka sudi u pravom smislu reči, za razliku od prethodnog postupka u kome se predmet postupka samo istražuje. Glavni postupak se deli na glavni postupak pred prvostepenim sudom i glavni postupak pred višim sudom.

28. Šta je glavni pretres?

Glavni pretres je deo prvostepenog krivičnog postupka u kome se raspravlja o osnovanosti kaznenog zahteva koji je sadržan u optužbi ovlašćenog tužioca, kao i o njemu pripojenim imovinsko-pravnim zahtevima, i o tome izriče presuda.

29. Šta je cilj glavnog pretresa?

Cilj glavnog pretresa je da stranke u kontradiktornom, usmenom, neposrednom i javnom postupku rasprave da li je optužba osnovana i da sud o tome donese presudu. Bez glavnog pretresa nema presude (obrnuto je sasvim izuzetno).

30. Kada je glavni pretres završen?

Završetak glavnog pretresa sledi ako posle završnih govora ne bude određena dopuna dokaznog postupka.

31. Šta nakon toga?

Nakon što sud donese rešenje kojim se glavni pretres završava, sledi izricanje presude. Osim izricanja, postupak donošenja presude obuhvata još i objavljivanje, pismenu izradu i dostavljanje presude.

32. Kako da se zna kada je presuda doneta?

Zavisno od vrste, sudske odluke se saopštavaju objavljivanjem ili dostavljanjem, ili objavljivanjem i dostavljanjem. Presuda se saopštava i objavljivanjem i dostavljanjem. Objavljivanje se sastoji u saopštavanju sadržine odluke prisutnim licima koja za to imaju pravni interes. Dostavljanje se sastoji u predaji isprave koja sadrži odluku licima kojima se po zakoniku ona ima saopštiti.

33. Kakva presuda može biti, odnosno da li postoje više vrsta presuda?

U našem krivičnom postupku postoje tri vrste presuda:

1. presuda kojoj se optužba odbija
2. oslobađajuća presuda
3. presuda kojom se optuženi proglašava krivim.

REDOVNI I VANREDNI PRAVNI LEKOVI

34. Šta raditi u slučaju nezadovoljavajuće presude?

Na presudu se uvek može izjaviti žalba. Protiv prvostepene presude, žalba je redovan, devolutivan, suspenzivan i potpun pravni lek stranaka i drugih Zakonikom ovlašćenih lica, kojim se traži od višeg suda da prvostepenu presudu preinači ili da je u celini ili delimično ukine i zameni svojom presudom ili da bude zamenjena novom presudom prvostepenog suda, zbog toga što se smatra da su presuda ili postupak koji su prethodili nezakoniti ili nepravilni.

35. Iz kojih se razloga može izjaviti žalba na presudu i u kom roku?

Protiv presude donesene u prvom stepenu, ovlašćena lica mogu izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana dostavljanja prepisa presude.

Presuda se može pobijati:

- 1) zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka;
- 2) zbog povrede krivičnog zakona;
- 3) zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja;
- 4) zbog odluke o krivičnim sankcijama, oduzimanju imovinske koristi, troškovima krivičnog postupka i imovinskopравnim zahtevima.

36. Da li javni tužilac ima pravo žalbe?

Javni tužilac može izjaviti žalbu kako na štetu, tako i u korist optuženog.

37. Šta žalba treba da sadrži?

Žalba treba da sadrži:

- 1) označenje presude protiv koje se izjavljuje žalba;
- 2) osnov za pobijanje presude;
- 3) obrazloženje žalbe;
- 4) predlog da se pobijana presuda potpuno ili delimično ukine ili preinači;
- 5) na kraju, potpis lica koje izjavljuje žalbu.

38. Da li se može žaliti na presudu drugostepenog suda?

Žalba na presudu drugostepenog suda je samo izuzetno dozvoljena:

1. Protiv presude drugostepenog suda dozvoljena je žalba sudu koji odlučuje u trećem stepenu samo u slučaju ako je drugostepeni sud preinačio prvostepenu presudu kojom je optuženi oslobođen od optužbe i izrekao presudu kojom se optuženi oglašava krivim.
2. O žalbi protiv drugostepene presude rešava sud trećeg stepena u sednici veća, shodno odredbama koje važe za postupak u drugom stepenu. Pred ovim sudom se ne može održati pretres.

39. Šta su to vanredni pravni lekovi?

Od pravila koje isključuje mogućnost pobijanja pravnosnažnih sudskih odluka postoje izuzeci i oni se nalaze u ustanovi vanrednih pravnih lekova.

40. Koliko postoji vanrednih pravnih lekova u našem krivičnom postupku?

U našem krivičnom postupku postoje dva vanredna pravna leka: ponavljanje krivičnog postupka i zahtev za zaštitu zakonitosti.

Pois – drugi kol pitanja 2012

1. Nauka sticanja, prikupljanja, cuvanja i prezentovanja podataka koji su elektronski procesirani i sacuvani na kompjuterskim medijima zove se _____.
2. Zaokruzi tacan odgovor: Dela u vezi sa decijom pornografijom su:
 - a) Proizvodnja decije pornografije, u svrhu njene distribucije preko racunarskog sistema
 - b) Nudjenje ili cinjenje dostupnim pornografije preko racunarskog sistema
 - c) Distribucija ili prenosenje decije pornografije preko racunarskog sistema
 - d) Posedovanje decije pornografije u racunarskom sistemu ili na medijumima za cuvanje podataka
3. Podatak ili fizicki objekat postaje dokaz jedino kada je prikupljen od strane _____.
4. Ako Djordje unese racunarski virus u profesorkin racunar, kaznice se _____.
5. Istaga se sprovodi na zahtev javnog tuzioca. DA ili NE
6. Kategorije dokaza su:
 - a) Fizicki dokaz
 - b) _____
 - c) Posredni dokaz
7. Znacaj bilo kog i kakvog dokaza lezi u njegovom uticaju na sud prilikom sudjenja. DA ili NE.
8. Kompjuterska forenzika obuhvata procese: identifikacije i zaplene dokaza, ocuvanje integriteta dokaza, dokumentovanje dokaza, _____, portragu, analizu i svedocenje.
9. Ocuvanje vremenskog ziga nekada je kljucno u sudskom postupku jer sadrzi _____.
10. Krivicnu prijavu sastavlja nadlezni sud: DA ili NE.
11. 11% prevara na svetu desava se usled _____ na internet.
12. Formirane institucije za borbu protiv visokotehnoloskog kriminala. (navesti 3 komada)
13. Jedna od osnovnih mera bezbednosti prilikom unosa podataka na sajtovima je provera _____.
14. Jedno od najcesce procesuiranih krivicnih dela u visokotehnoloskom kriminalu u toku 90-ih je _____.
15. Osumljiceni za ovu prevaru ima pravo da sa svojim braniocem skuplja dokaze za odbranu. DA ili NE.
16. Dokaz je validan ako je prikupljen od strane _____.
17. Nauka koja prikuplja, skladisti (nisam siguran kako ide dalje, uglavnom treba se dopisati Digitalna forenzika)